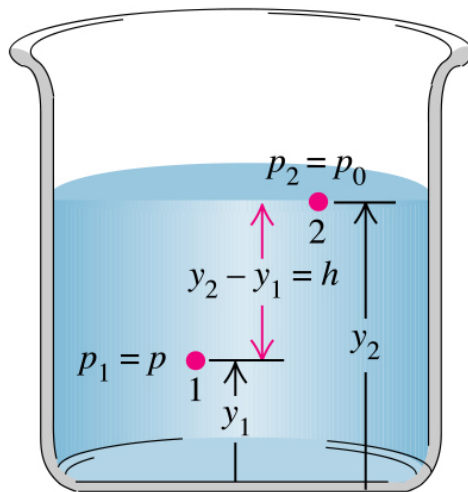

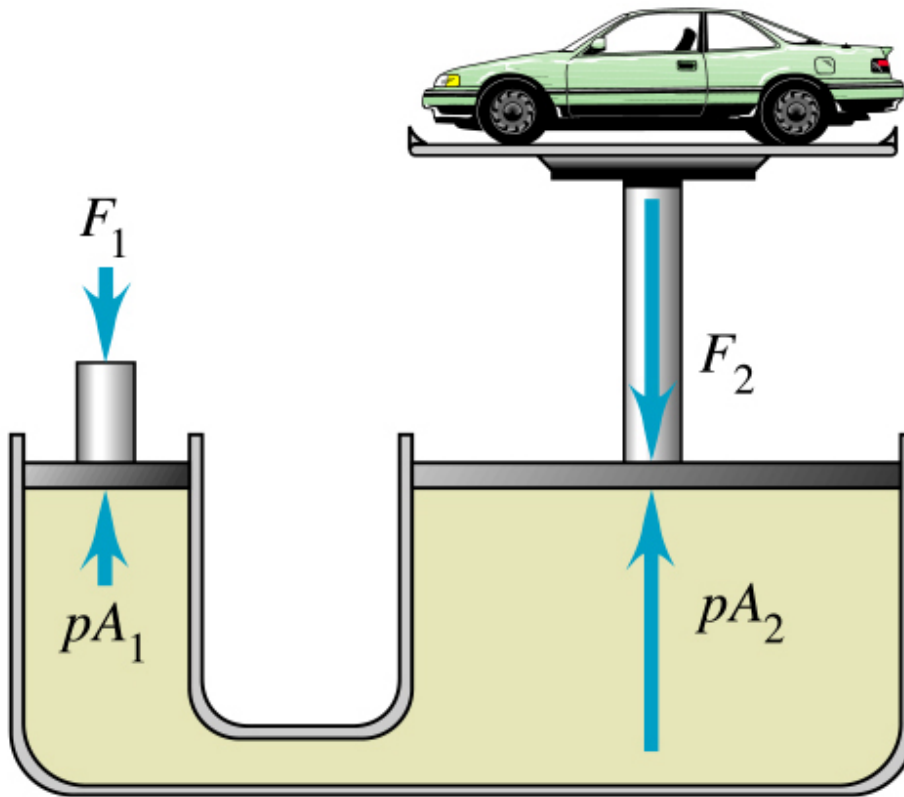
Prawo Pascala

Ciśnienie przyłożone do zamkniętej cieczy przenosi się niezmienione do każdego jej punktu i powierzchni naczynia.

Copyright © Addison Wesley Longman, Inc.

$$p = p_o + \rho g h$$

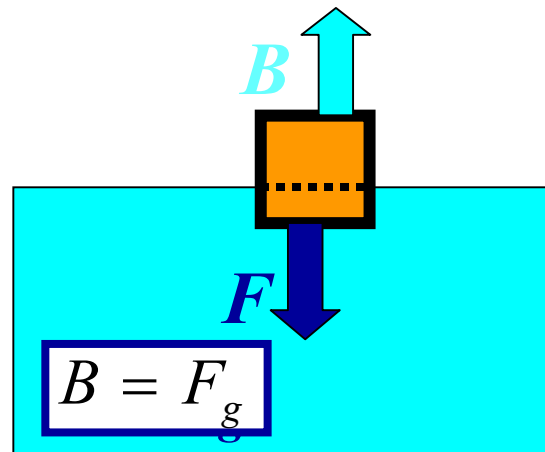

$$\frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2}$$

$$F_2 = \frac{A_2}{A_1} \cdot F_1$$

Prawo Archimiedesa

Siła wyporu działająca na ciało zanurzone w cieczy równa się ciężarowi cieczy wypartej przez to ciało.

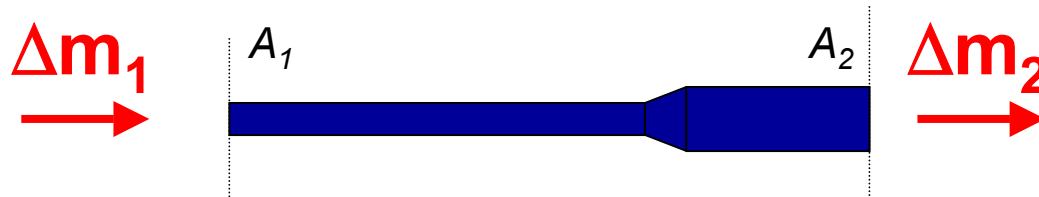

Ciecz idealna!

Podstawowe własności cieczy „idealnej”:

- 1) Brak lepkości
- 2) Ciecz jest nieściśliwa (ma stałą gęstość)
- 3) Przepływ cieczy jest ustalony (prędkość, gęstość i ciśnienie w każdym punkcie są stałe)
- 4) Ciecz płynie bez **zawirowań**.

Równanie ciągłości

Ciecz jest nieściśliwa, stąd w danym przedziale czasowym Δt , taka sama ilość masy wpływa przez powierzchnię A_1 co wypływa przez powierzchnię A_2 .

$$\Delta m_1 = \Delta m_2$$

$$\Delta m_1 = \rho \Delta V_1 = \rho A_1 v_1 \Delta t$$

$$\Delta m_2 = \rho \Delta V_2 = \rho A_2 v_2 \Delta t$$

$$A_1 v_1 = A_2 v_2$$

Równanie ciągłości

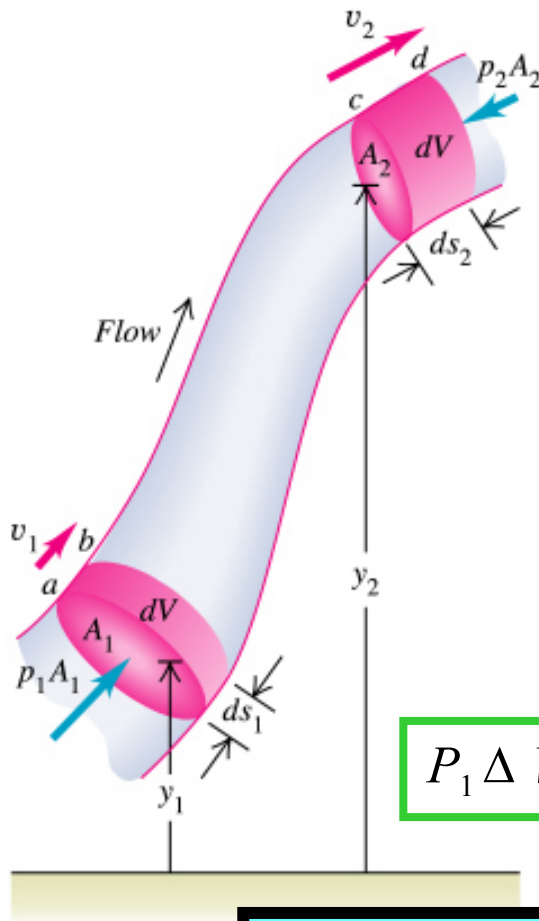
$$\rho A_1 v_1 = \rho A_2 v_2$$

$$A_1 v_1 = A_2 v_2$$

Równanie Bernoulliego

$$P + \frac{1}{2} \rho v^2 + \rho g y = \text{constant}$$

Równanie Bernoulliego

$$\Delta E_k = \frac{1}{2}mv_2^2 - \frac{1}{2}mv_1^2$$

$$\begin{aligned} W_g &= -\Delta U \\ &= -(mgh_2 - mgh_1) \\ &= mg(h_1 - h_2) \end{aligned}$$

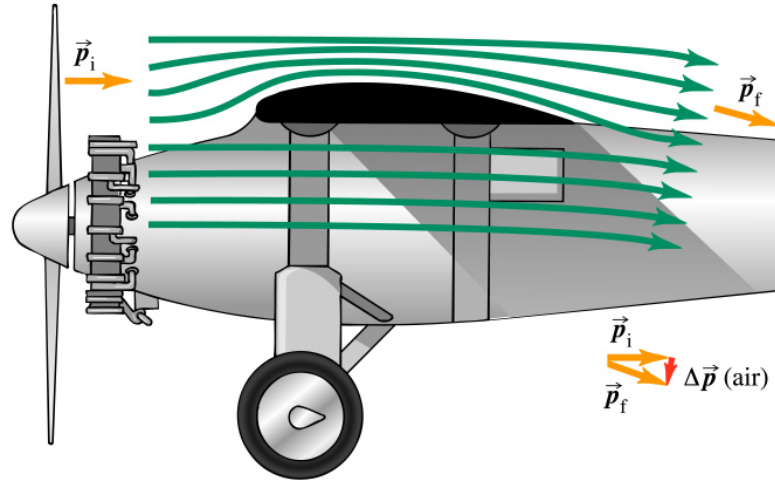
$$\begin{aligned} W_{net} &= W_1 + W_2 + W_g \\ &= P_1\Delta V - P_2\Delta V + mg(h_1 - h_2) \end{aligned}$$

$$P_1\Delta V - P_2\Delta V + mg(h_1 - h_2) = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$P_1 + \rho gh_1 + \frac{1}{2}\rho v_1^2 = P_2 + \rho gh_2 + \frac{1}{2}\rho v_2^2$$

Siła nośna skrzydeł

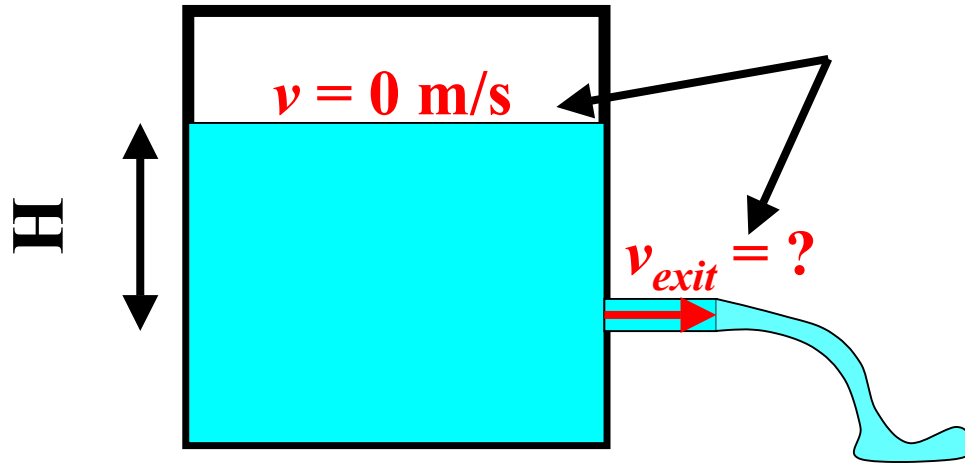
Copyright © Addison Wesley Longman, Inc.

$$P_1 + \frac{1}{2} \rho v_1^2 = P_2 + \frac{1}{2} \rho v_2^2$$

Jeżeli $v_1 > v_2$, to $P_1 < P_2$. Ta różnica **ciśnień** wywołuje pojawienie się **siły nośnej**

szybkość wypływu cieczy

W obu punktach ciśnienie jest w przybliżeniu równe ciśnieniu atmosferycznemu

$$P_a + \frac{1}{2} \rho v^2 + \rho g H = P_a + \frac{1}{2} \rho v_{exit}^2$$

$$v_{exit} = \sqrt{2 g H}$$

Jak działa barometr !

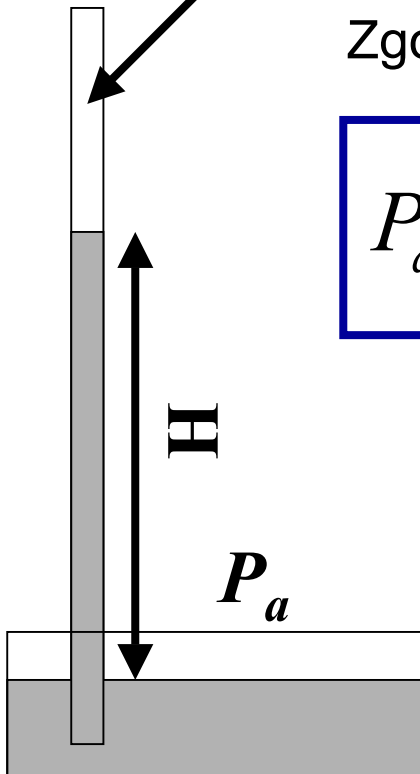
próżnia (i.e., $P = 0$)

Zgodnie z prawem Bernoulliego

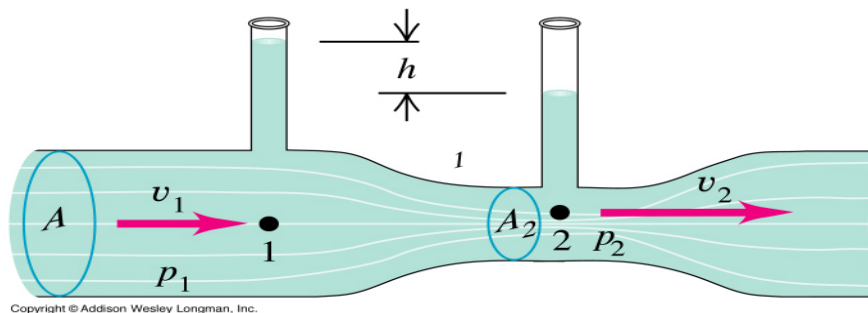
$$P_a + \frac{1}{2} \rho v_0^2 + \rho g y_0 = P + \frac{1}{2} \rho v^2 + \rho g H$$

$$P_a = \rho g H$$

$$H = \frac{P_a}{\rho g}$$

Pomiar prędkości przepływu ciecży

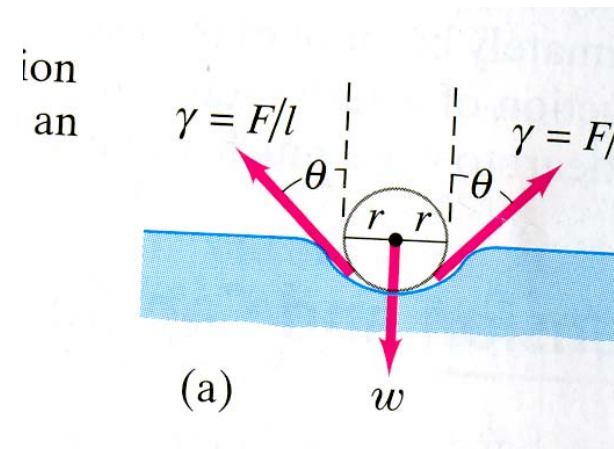

$$p_1 + \frac{1}{2} \rho v_1^2 = p_2 + \frac{1}{2} \rho v_2^2$$

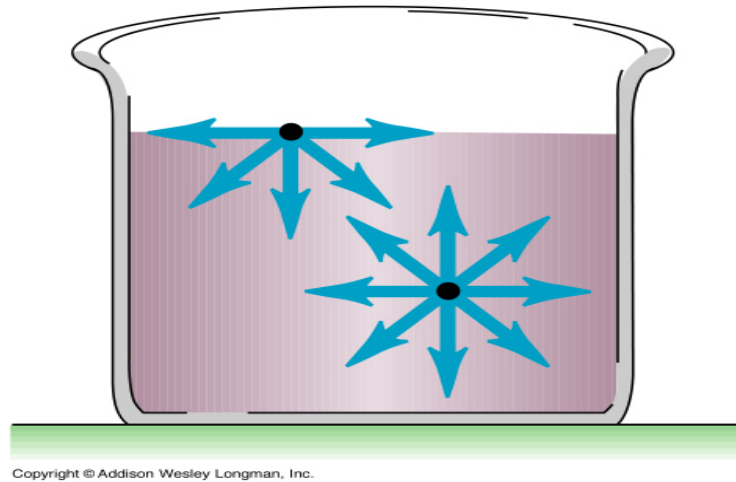
$$v_2 = \frac{A_1}{A_2} v_1$$

$$p_1 - p_2 = \frac{1}{2} \rho v_1^2 \left(\frac{A_1^2}{A_2^2} - 1 \right)$$

Napięcie powierzchniowe

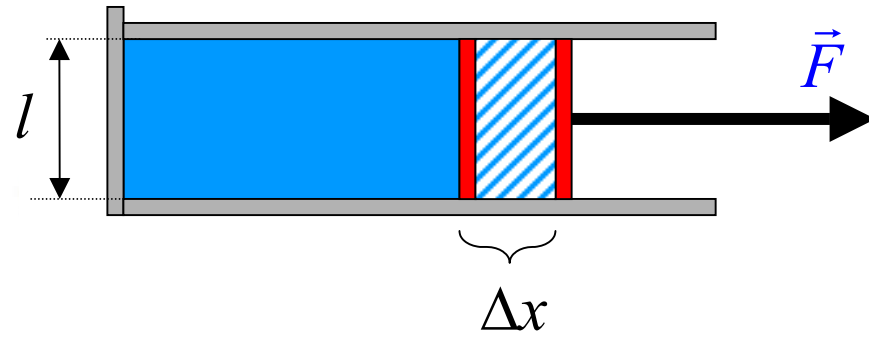
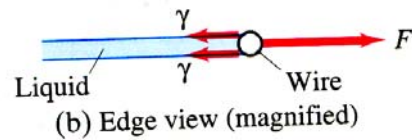
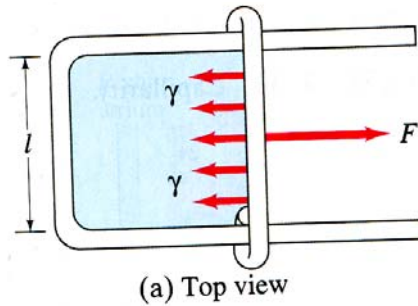

Napięcie powierzchniowe

Napięcie powierzchniowe γ jest to praca jaką należy wykonać aby zwiększyć powierzchnię cieczy o jednostkę.

Napięcie powierzchniowe

$$\gamma = \frac{\Delta W}{\Delta S} = \frac{F \cdot \Delta x}{2l \cdot \Delta x}$$

$$\gamma = \frac{F}{2l}$$

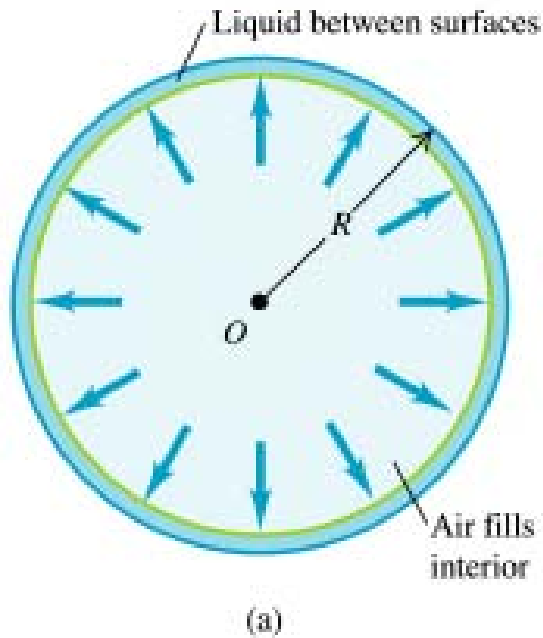
Napięcie powierzchniowe

Ciecz	Napięcie powierzchniowe [N/m]
Woda (20°C)	0.072
Rtęć	0.44
Benzen (20°C)	0.029
Miedź (1130°C)	1.1

Ciśnienie powietrza wewnątrz bańki mydlanej

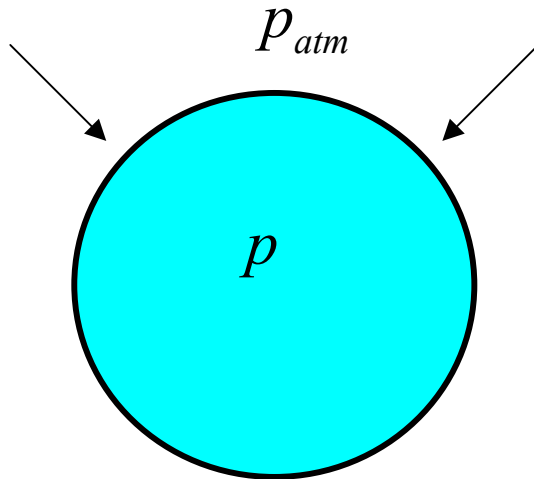
dwie powierzchnie cieczy

$$p = p_{atm} + \frac{4\gamma}{R}$$

Ciśnienie wewnątrz kropli cieczy

jedna powierzchnia cieczy

$$p = p_{atm} + \frac{2\gamma}{R}$$

Włóskowatość

- Zjawisko włóskowatości jest rezultatem działania sił przyciągania pomiędzy cząsteczkami a ściankami kapilary (**siły adhezji**)
- Siły adhezji pomiędzy szkłem (SiO_2) a wodą są większe niż siły oddziaływania pomiędzy cząsteczkami wody (**siły kohezji**).
- Wypadkowa siła jest skierowana ku górze powodując zmniejszanie ciśnienia pod powierzchnią cieczy. W wyniku tego poziom wody podnosi się.

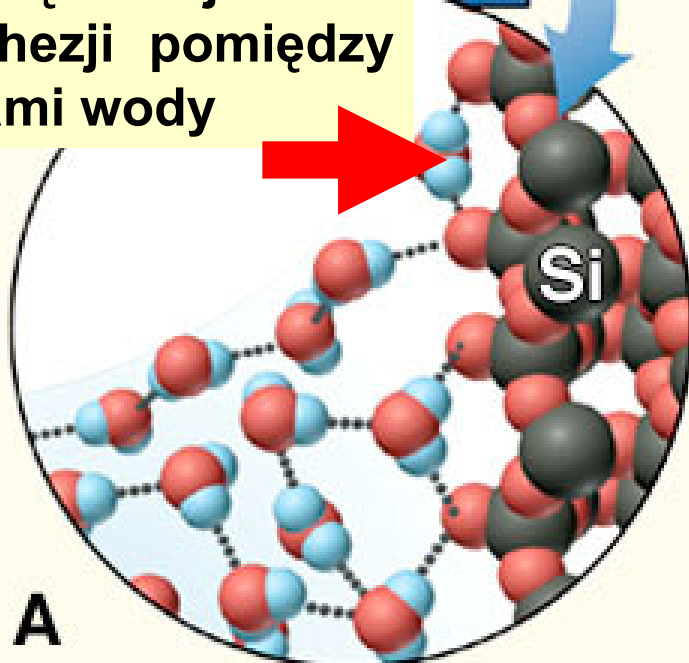

Shape of the Water or Mercury Meniscus in Glass

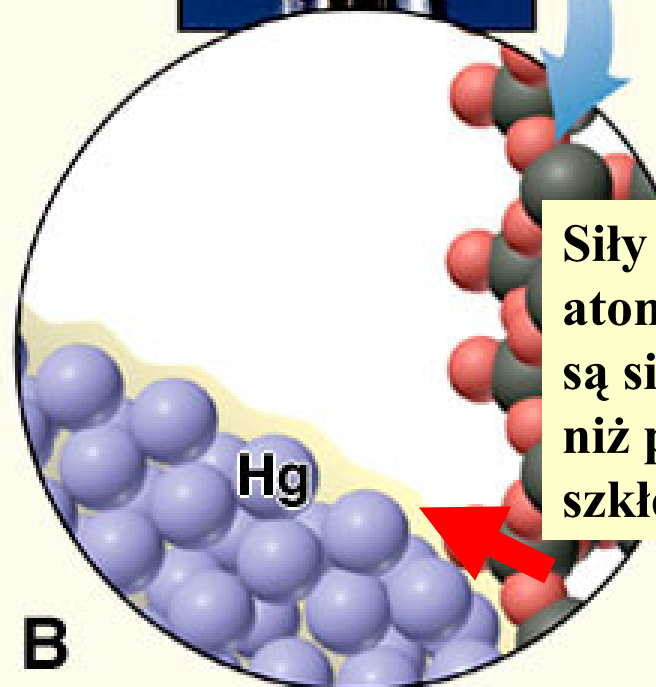

woda - menisk
wypukły

Siły adhezji pomiędzy
O-Si-O są silniejsze niż
siły kohezji pomiędzy
cząstkami wody

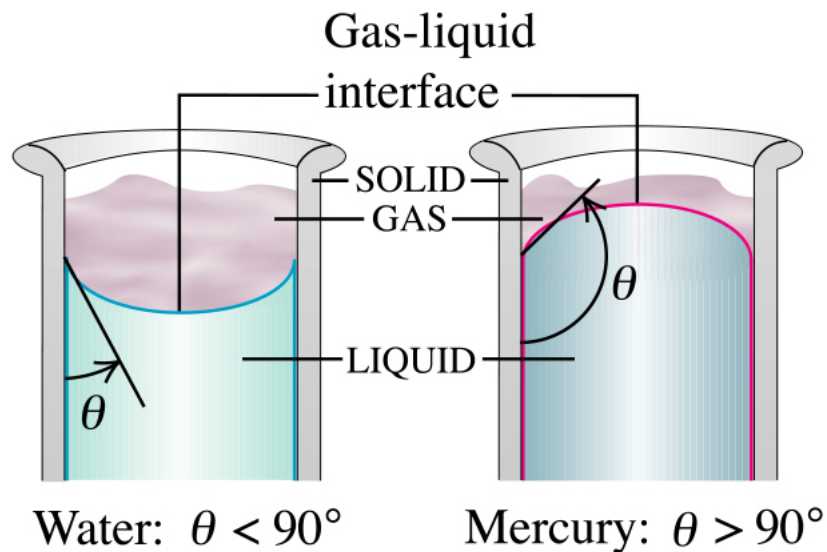

rtęć -
menisk
wklęsły

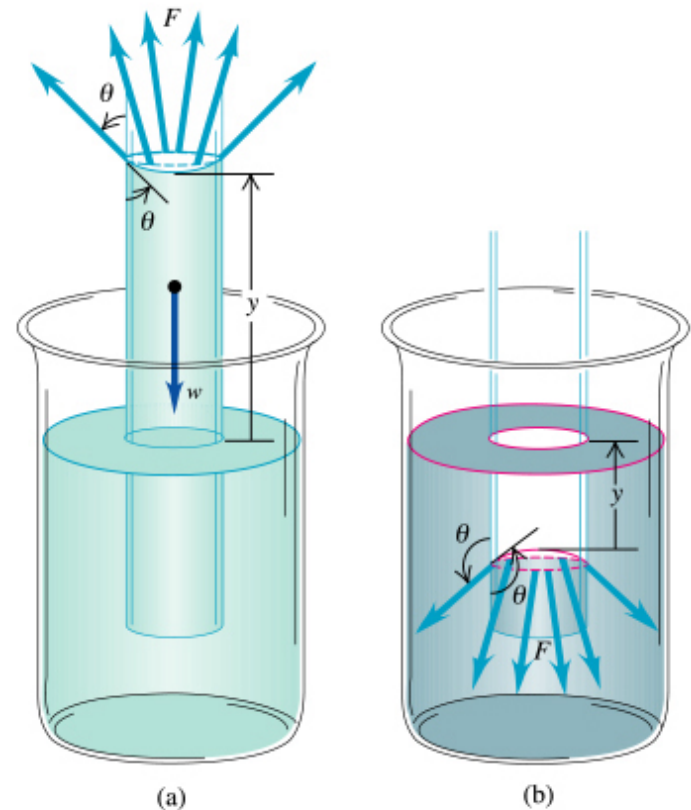

Siły pomiędzy
atomami rtęci
są silniejsze
niż pomiędzy
szkłem a rtęcią

Właskowatość

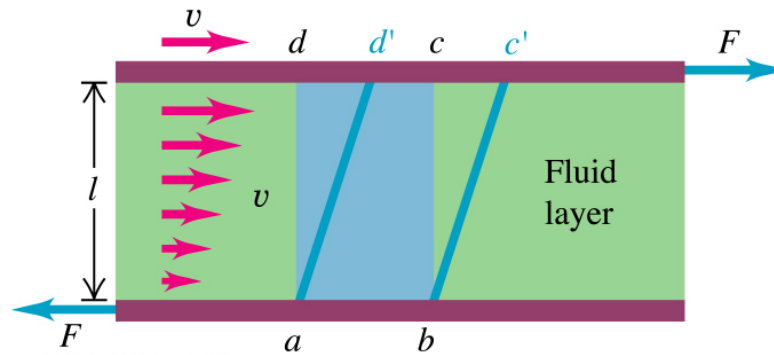
Copyright © Addison Wesley Longman, Inc.

Copyright © Addison Wesley Longman, Inc.

Lepkość cieczy

1.

$$F = \eta \cdot S \cdot \frac{\Delta v}{\Delta y}$$

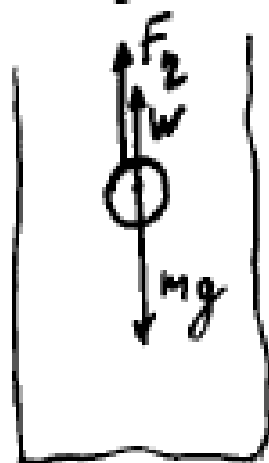
$$[\eta] = 1 \text{ Pa} \cdot \text{s} = 1 \text{ N} \cdot \text{s} / \text{m}^2$$

2. Siła oporu Stokes'a

$$F_z = 6\pi r \eta \cdot v$$

3. Przykład

$$F_{\text{wypokowa}} = mg - W - F_2$$

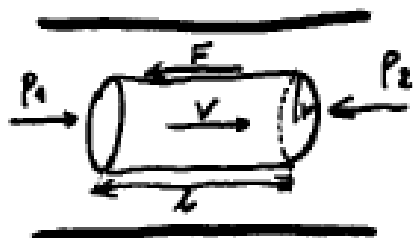
$$W = \frac{4}{3} \pi r^3 \rho_w \cdot g$$

$$F_{\text{wyp}} = \frac{4}{3} \pi r^3 \rho_k \cdot g - \frac{4}{3} \pi r^3 \rho_w \cdot g - 6\pi \eta r \cdot v$$

Stać w prędkości gdy $F_v = 0$, stąd

$$v = \frac{2}{9} \frac{r^2 g}{\eta} (\rho_k - \rho_w)$$

Przepływ cieczy przez okrągły rur

$$S_b = 2\pi r \cdot L$$

Założenia: ciecz płynie ze stałą prędkością tan. v nie zależy od czasu.

Siła tarcia wewnętrznej

$$F_z = \eta \cdot \left| \frac{\Delta v}{\Delta r} \right| \cdot S_b$$

równowagę sił wypadkową wynikającą z różnicy ciśnień

$$F_p = (P_1 - P_2) \cdot \pi r^2$$

$$(P_1 - P_2) \pi r^2 = \eta \left| \frac{\Delta v}{\Delta r} \right| \cdot 2\pi r L$$

Prędkość maleje wraz z odległością od ścianki, stąd

$$\left| \frac{\Delta v}{\Delta r} \right| = - \frac{dv}{dr}$$

$$\boxed{\frac{dv}{dr} = - \frac{(P_1 - P_2)}{4\eta L} \cdot r}$$

Rozwiązanie:

$$v = - \frac{P_1 - P_2}{4\eta L} \cdot r^2 + C$$

dla $r = R$ mamy $v = 0$, stąd

$$C = \frac{P_1 - P_2}{4\eta L} R^2$$

$$\boxed{v(r) = v_0 \left(1 - \frac{r^2}{R^2} \right)}$$

gdzie

$$v_0 = v(0) = \frac{P_1 - P_2}{4\eta L} \cdot R^2$$

